2023

2e Bestuursrapportage

Gemeente Terschelling

31-10-2023

Inhoudsopgave

Inleiding 2
1. Overzicht (meerjaren)resultaat 2023 tot en met 2027 3
1.1 Autonome ontwikkelingen 3
1.2. Raadsbesluiten 5
1.3. Overige voorstellen en ontwikkelingen 5
1.4. Specifieke uitkeringen 7
2. Ontwikkeling van de weerstandscapaciteit 8
3. Conclusie 9
Bijlage 1: ontwikkeling personele lasten 10

Inleiding

Deze 2e bestuursrapportage heeft tot doel een beeld te schetsen van de financiële situatie per 30 september 2023 en geeft tevens een doorkijk op de invloed hiervan op de meerjarenbegroting 2024-2027. Uitgangspunt zijn de uitkomsten van de 1e bestuursrapportage 2023 en de begroting 2024.

De 2e bestuursrapportage 2023 heeft de volgende opbouw, te weten:

- De ontwikkelingen van het (meerjaren)resultaat in de jaren 2023 tot en met 2027.
- De ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de jaren 2023 tot en met 2027 na verwerking van de resultaten van de 2e bestuursrapportage 2023
- Een rapportage van de ontwikkeling van de personele lasten (bijlage 1).

Deze bestuursrapportage is op 7 november 2023 door het college vastgesteld en wordt op 29 november 2023 in de raadscommissie en op 13 december 2023 door de raad besproken.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong, C.M. van de Pol,

Secretaris-directeur Burgemeester

1. Overzicht (meerjaren)resultaat 2023 tot en met 2027

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de verwachte ontwikkeling van het meerjaren-resultaat over de jaren 2023 tot en met 2027, waarbij aansluiting is gezocht bij de financiële ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden.

Overzicht wijzigingen ten opzichte van primitieve begroting 2023					
In €	2023	2024	2025	2026	2027
Resultaat primitieve begroting 2023	**-83.000**	694.000	1.288.000	482.000	482.000
Wijzigingen 2e bestuursrapportage 2022	**42.000**	60.000	46.000	381.000	333.000
Wijzigingen 1e bestuursrapportage 2023 // Kadernota 2024-2027	**-940.000**	-1.307.000	-1.282.000	-1.394.000	-843.000
Effecten concept-meerjarenbegroting 2024-2027	-	399.000	1.124.000	210.000	337.000
Startsaldo 2e Burap 2023	**-981.000**	-154.000	1.176.000	-321.000	309.000
Autonome ontwikkelingen					
Ontwikkeling algemene uitkering, indexatie budgetten en kosten personeel en bestuur	119.000	72.000	42.000	29.000	239.000
Reeds genomen raadsbesluiten					
Verwerking aangenomen raadsbesluiten van de diverse taakvelden	-100.000	-10.000	-	-	-
Overige voorstellen en ontwikkelingen					
Verwerking van gesignaleerde ontwikkelingen en overige voorstellen	-180.000	-	-	-	-
Resultaat 2e Burap 2023	**-1.142.000**	-92.000	1.218.000	-292.000	548.000

Bovenstaande tabel laat de ontwikkelingen zien vanaf de primitieve begroting tot heden. Per licht blauwe regel is aangegeven in welk P&C product de wijzigingen zijn behandeld in de Raad. In de volgende paragrafen zullen wij op de verschillende mutaties uit de 2e bestuursrapportage nader ingaan.

1.1 Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die op de gemeente afkomen en waar de gemeente zelf geen invloed op kan uitoefenen. Hieronder de specificatie van de autonome ontwikkelingen en een korte toelichting.

Autonome ontwikkelingen						
In €		2023	2024	2025	2026	2027
a.	Meicirculaire 2023	94.000	-	-	-	-
b.	Septembercirculaire 2023	-52.000	72.000	42.000	29.000	239.000
c.	Lagere lasten sociaal domein 2023	115.000	-	-	-	-
d.	Nagekomen last sociaal domein jaarrekening 2022	-16.000	-	-	-	-
e.	Saldo overige mutaties < € 25.000	-22.000	-	-	-	-
		119.000	72.000	42.000	29.000	239.000

a & b) Algemene Uitkering
De ontwikkelingen uit de meicirculaire hebben een positief effect voor de gemeente Terschelling. De uitkomsten van de septembercirculaire laten daarentegen een negatief effect zien. Per saldo is het effect op het resultaat € 42.000 positief voor het jaar 2023.

c) Prognose sociaal domein op basis van 2e bestuursrapportage van de Dienst
Eind september 2023 heeft de Dienst haar 2e bestuursrapportage aangeleverd bij de gemeente Terschelling. Hierin is een prognose opgenomen voor het verloop van begroting 2023. Volgens de prognose op basis van de gegevens tot en met juni 2023 zijn de lasten voor de gemeente Terschelling € 115.000 lager dan opgenomen in de huidige begroting.

De opbouw hiervan is als volgt:

Sociaal Domein - Kosten De Dienst Noard West Fryslân			
In €	Huidige begroting	Prognose 2023	Verschil
WMO	-827.000	-798.000	29.000
Armoedebestrijding	-191.000	-385.000	-194.000
Inkomen	-272.000	-245.000	27.000
Werk en Participatie	-19.000	-14.000	5.000
Jeugd	-1.409.000	-1.191.000	218.000
Bedrijfsvoering	-481.000	-451.000	30.000
Totaal	**-3.199.000**	**-3.084.000**	**115.000**

Korte toelichting op onderdelen:

Wmo
De lagere lasten voor Wmo worden veroorzaakt door een lagere prognose voor collectief vervoer. Dit is een gevolg van de nasleep van corona. In de begroting 2023 is uitgegaan van structureel herstel naar niveaus van voor de crisis, maar uit de werkelijke cijfers blijkt dat inwoners blijvend minder gebruik maken van de voorziening.

Armoedebestrijding
Het negatieve verschil op armoedebestrijding ontstaat doordat de lasten voor uitbetaling van de energietoeslag hoger liggen dan begroot. In februari 2023 is een voorschot uitbetaald aan huishoudens van € 500. Op 3 oktober 2023 hebben de Eerste en Tweede kamer ingestemd met het wetsvoorstel waarmee gemeenten ook het restant van € 800 kunnen uitkeren.
In totaal zijn de verwachte lasten voor uitbetaling van de volledige Energietoeslag 2023 € 339.000. Hier tegenover staat een compensatie vanuit het Rijk. Tot nu toe is er een bedrag van € 80.000 opgenomen voor compensatie in de 1e burap. Verdere compensatie is nog niet bekend en wordt naar verwachting in de decembercirculaire bekend gemaakt.
Het Rijk heeft wel bekend gemaakt dat er nog € 900 miljoen beschikbaar is voor compensatie, echter de verdeling van deze gelden is nog onduidelijk.
Voor alsnog is geen rekening gehouden met verdere compensatie en worden de lasten volledig verwerkt in de begroting 2023.

Inkomen
Het voordeel op inkomen ontstaat door een lagere prognose van de BUIG.

Werk en participatie
Het positieve verschil op werk en participatie komt doordat het aantal inwoners met een bijstandsuitkering in 2023 is gedaald. Er is door complexere problematiek bij de groep die overblijft minder gebruik gemaakt van externe re-integratie bureaus. Dit resulteert in een onderuitnutting van € 5.000.

Jeugd
De lasten voor Jeugd vallen lager uit dan verwacht. Dit wordt met name veroorzaakt door een daling van de gemiddelde kostprijs van trajecten bij Jeugdhulp.

d) Nagekomen last sociaal domein op basis van de jaarrekening 2022
In juli heeft de Dienst haar definitieve jaarrekening opgeleverd. De voorlopige jaarstukken 2022 van de Dienst Sociale Zaken Noardwest Fryslân zijn reeds verwerkt in de jaarstukken van de gemeente Terschelling. Voor de definitieve jaarafrekening was verwerking in onze jaarrekening te laat. Het nagekomen nadeel wordt nu alsnog verwerkt.

e) Overige mutaties
Deze post betreft een samenvatting van de door de Directie genomen besluiten in de afgelopen periode met een positief of negatief effect onder de € 25.000. Het saldo van deze besluiten is opgenomen om het effect op het resultaat te laten zien.

1.2. Raadsbesluiten

In de afgelopen periode zijn er meerdere raadsbesluiten genomen die consequenties hebben voor het financieel perspectief. Deze besluiten zijn verwerkt in de begrotingswijziging en de meerjarenraming. Het saldo van deze raadsbesluiten is voor 2023 € 100.000 nadelig.

Reeds genomen raadsbesluiten						
In €		2023	2024	2025	2026	2027
a.	Pilot terrassen 2023 (ten laste van reserve recreatie)	-51.000	-	-	-	-
b.	Onttrekking reserve recreatie t.b.v. Pilot terrassen	51.000	-	-	-	-
c.	Verbeteren verhoudingen (vertrouwen college/raad)	-100.000	-	-	-	-
d.	Begrotingswijziging FUMO	-	-10.000	-	-	-
		-100.000	-10.000	-	-	-

1.3. Overige voorstellen en ontwikkelingen

Overige voorstellen / ontwikkelingen						
In €		2023	2024	2025	2026	2027
a.	Vrijval onvoorzien 2023	150.000	-	-	-	-
b.	Extra kosten uitvoering Wabo-taken	-170.000	-	-	-	-
c.	Lasten welstandsadvisering Hus & Hiem	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
d.	Baten welstandsadvisering (wabo-leges)	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
d.	Extra kosten communicatie	-160.000	-	-	-	-
		-180.000	-	-	-	-

a) Vrijval onvoorzien 2023
In de begroting 2023 is een post onvoorzien opgenomen van € 150.000. Voorgesteld wordt om deze post vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

b) Extra kosten uitvoering Wabo-taken
Met de start van de VTH pool Harlingen Terschelling is uitvoering gegeven aan het raadsbesluit uit 2021. De raad heeft toen besloten voor frictie- en transitiekosten een bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen. Eind 2022 was hiervan, na verrekening van transitiekosten, nog € 244.000 beschikbaar. Begin 2023 is de eindafrekening voor de frictiekosten met betrekking tot wegnemen van de BRIKS-taken bij de FUMO ontvangen. Uit deze afrekening blijkt dat de totale kosten gemoeid met de uittreding nog € 50.000 bedroegen, inzicht in de kosten van de VTH pool lieten op dat moment geen overschrijdingen zien. Gezien hiervoor nog een bedrag gereserveerd was in 2022, is in overleg met de accountant de gebeurtenis verwerkt in de jaarrekening 2022 en viel uiteindelijk een bedrag vrij van € 194.000. Inmiddels is dit inzicht ingehaald door de werkelijkheid: mede als gevolg van de arbeidsmarktontwikkelingen, ziekte en wisselingen in de personele bezetting zijn hogere kosten als gevolg van de inhuur van personeel, uitbesteding van werk (Bureau Wyzer) en vervanging en extra benodigde capaciteit door inzet van onervaren medewerkers in totaal naar verwachting circa € 170.000 meer besteed worden.

Op dit moment vindt er een evaluatie plaats op de uitvoering van de Wabo-taken. De uitkomsten van deze evaluatie worden naar verwachting begin 2024 aan de raad gepresenteerd.

c & d) Welstandsadvisering Hus & Hiem
Er is er geconstateerd dat de lasten van Hus en Hiem (én bijbehorende baten) nooit apart zijn opgenomen in de begroting. Omdat er nu gekeken wordt naar het totale plaatje van baten en lasten valt dit op. Voorgesteld wordt om de lasten en bijbehorende baten alsnog structureel apart op te nemen in de begroting 2023. De lasten voor welstandsadvisering van Hus en Hiem bedragen € 30.000 hiertegenover staan ook € 30.000 extra opbrengsten welke worden geïnd (indien van toepassing op aanvraag) via de Wabo-leges (onderdeel welstandsadvisering).

e) Extra kosten communicatie
Mede op verzoek van de raad is voor de uitvoering van het eilandakkoord (vorige bestuursperiode) en het coalitieakkoord (deze bestuursperiode) ingezet op extra communicatie met inzet van een breed scala aan communicatie instrumenten. Hierbij is een grote kwaliteits- en kwantiteitsimpuls gegeven aan communicatie. Dit is onder te verdelen in verschillende onderdelen zoals:

- teksten (schrijven teksten voor (digitale) nieuwsbrieven en nieuwskranten, persberichten, flyers, sociale media artikelen, website (webredactie) blogs, video's, animaties);
- communicatie adviezen (Redigeren adviezen, training, klare taal, communicatie strategie, arbeidsmarkt communicatie);
- sociale media (introductie, beheer, communicatie en ontwerp sociale media zoals Facebook, Instragram, X, internet en intranet, content analyses);
- grafische vormgeving (flyers, posters, folders, brochures, visitekaartjes, boeken, tijdschriften, (raam)bestickering);
- project- en crisiscommunicatie (publieksdienstverlening, duurzaamheid, arbeidsmarktcommunicatie, Wonen +135+, project havenfront, plannen & control, communicatie bij crisissituaties);
- vervanging bij ziekte.

Gezocht is naar een bureau dat de nodige expertise in huis heeft en de benodigde capaciteit. Gekozen is voor een klein regionaal communicatiebureau dat al deze facetten onder een dak heeft, die korte lijnen heeft met de organisatie en die inmiddels goede kennis heeft van de lokale situatie. De verwachting is dat medio 2024 naar alle waarschijnlijkheid een Europese aanbesteding zal volgen aangezien de gevraagde kwaliteit, kwantiteit en diversiteit aan communicatiefacetten niet meer in de vorm van 1 medewerker op te vangen is.

In totaal zijn de kosten voor communicatie in 2023 naar verwachting € 160.000 hoger dan begroot.

1.4. Specifieke uitkeringen

Er heeft tevens een wijziging plaats gevonden in de specifieke uitkeringen (SPUK). Er wordt een extra uitkering uit de bekostigingsregeling Oekraïne van € 1.060.000 ontvangen. Deze zijn per saldo budgetneutraal maar de baten en lasten verhogen wel met dit bedrag. Hieronder het (vernieuwde) totaaloverzicht van specifieke uitkeringen:

Specifieke uitkeringen						
In €		2023	2024	2025	2026	2027
a.	Brede SPUK	75.000	74.000	74.000	59.000	-
b.	Besteding Brede SPUK	-75.000	-74.000	-74.000	-59.000	-
c.	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	194.000	195.000	197.000	-	-
d.	Besteding CDOKE	-194.000	-195.000	-197.000	-	-
e.	Nationaal Isolatieprogramma	60.000	35.000	-	-	-
f.	Besteding Nationaal Isolatieprogramma	-60.000	-35.000	-	-	-
g.	Preventieakkoord	10.000	-	-	-	-
h.	Besteding preventieakkoord	-10.000	-	-	-	-
i.	Informatiepunten Digitale Overheid	5.000	-	-	-	-
j.	Besteding Informatiepunten Digitale Overheid	-5.000	-	-	-	-
k.	Bekostigingregeling Oekraïne	1.060.000				
l.	Besteding bekostigingsregeling Oekraïne	-1.060.000				
		-	-	-	-	-

2. Ontwikkeling van de weerstandscapaciteit

De volgende tabel geeft nog eens de opbouw van het meerjarig resultaat 2023-2027 weer:

Opbouw resultaat na 2e bestuursrapportage 2023					
In €	2023	2024	2025	2026	2027
Resultaat primitieve (meerjaren) begroting 2023	-83.000	694.000	1.288.000	482.000	482.000
Wijzigingen 2e bestuursrapportage 2022	42.000	60.000	46.000	381.000	333.000
wijzigingen 1e bestuursrapportage 2023 // Kadernota 2024-2027	-940.000	-1.307.000	-1.282.000	-1.394.000	-843.000
Effecten concept-meerjarenbegroting 2024-2027	-	399.000	1.124.000	210.000	337.000
Wijzigingen 2e bestuursrapportage 2023	-161.000	62.000	42.000	29.000	239.000
Geraamd resultaat na 2e Burap 2023	**-1.142.000**	-92.000	1.218.000	-292.000	548.000

Op grond van bovenstaand overzicht ontstaat het volgende beeld van de ontwikkeling van de Algemene reserve en de weerstandscapaciteit in de jaren 2023 tot en met 2027:

Algemene reserve					
In €	2023*	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	4.489.000	2.164.000	2.072.000	3.290.000	2.998.000
toevoeging: resultaat boekjaar	*1.067.000*		*1.218.000*		*548.000*
onttrekking: vorming bestemmingsreserve Waddenprogramma	*-2.250.000*				
onttrekking: resultaat boekjaar	*-1.142.000*	*-92.000*		*-292.000*	
Stand per 31 december	**2.164.000**	2.072.000	3.290.000	2.998.000	3.546.000

** toevoeging resultaat boekjaar 2023 betreft resultaat boekjaar 2022.*

Weerstandscapaciteit					
In €	2023	2024	2025	2026	2027
Stand van de algemene reserve per 31 december	2.164.000	2.072.000	3.290.000	2.998.000	3.546.000
Stand van reserve recreatie per 31 december	661.000	661.000	661.000	661.000	661.000
Totaal stand reserves per 31 december	**2.825.000**	**2.733.000**	**3.951.000**	**3.659.000**	**4.207.000**
Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	3.550.000	3.603.000	3.657.000	3.712.000	3.768.000
Overschot/tekort van de weerstandscapaciteit	**-725.000**	-870.000	294.000	-53.000	439.000

De verslechterde prognose voor 2023 zorgt samen met het geprognosticeerde tekort voor 2024 en 2026 voor een verslechtering van de Algemene Reserve. Dit heeft ook zijn effect op de weerstandscapaciteit. Een verbetering van de weerstandscapaciteit ten opzichte van de begroting 2024 vindt pas weer plaats per 2027.

3. Conclusie

Deze 2e bestuursrapportage geeft een gewijzigd beeld van de financiële ontwikkelingen over de eerste negen maanden van 2023. De bestuursrapportage laat op dit moment een negatief resultaat zien voor het begrotingsjaar 2023 van ruwweg afgerond € 1,1 miljoen. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit is in 2023 negatief. Het meerjarenperspectief 2024-2027 is behandeld in de begroting 2024.

De financiële effecten van de meicirculaire en de septembercirculaire zijn volledig meegenomen in de bestuursrapportage.

Bijlage 1: ontwikkeling personele lasten

Met betrekking tot de personele lasten van de gemeente Terschelling, laten wij u de resultaten zien over de eerste negen maanden van 2023.

Salariskosten 2023 tot en met september					
Team	Totaal loonbegroting	Budget 9 maanden	Uitputting 9 maanden	Uitputting 9 maanden afgerond	Verschil
Raadsleden totaal	190.000	142.500	131.627	132.000	10.500
B&W totaal	365.000	273.800	191.700	192.000	81.800
Babs totaal	10.000	7.500	4.399	4.000	3.500
Loondifferentiatie	40.000	30.000	3.279	3.000	27.000
Staf totaal	1.225.000	918.800	947.900	948.000	-29.200
Staf ondernemingsraad	20.000	15.000	3.260	3.000	12.000
Directie totaal	279.000	209.300	99.317	99.000	110.300
Griffie totaal	171.000	128.300	130.847	131.000	-2.700
Teamleiders totaal	311.000	233.300	258.294	258.000	-24.700
Ondersteuning totaal	468.000	351.000	444.807	445.000	-94.000
Beleid totaal	843.000	632.300	747.031	747.000	-114.700
Publiek totaal	744.000	558.000	539.644	540.000	18.000
Eilandteam totaal	316.000	237.000	294.183	294.000	-57.000
Techniek totaal	321.000	240.800	283.266	283.000	-42.200
Buitendienst totaal	647.000	485.300	451.363	451.000	34.300
Haven totaal	197.000	147.800	192.620	193.000	-45.200
Behouden Huys totaal	227.000	170.300	146.834	147.000	23.300
CNL totaal	164.000	123.000	110.351	110.000	13.000
Overig totaal	278.000	208.500	13.237	13.000	195.500
Reservering ziekte en WW-rechten	225.000	168.800	-	-	168.800
Reservering IKB	-	-	260.000	260.000	-260.000
Uitgeleend personeel	-120.000	-90.000	-17.113	-17.000	-73.000
Totaal	***6.921.000***	***5.191.300***	***5.236.847***	***5.236.000***	***-44.700***